

Ildri Eidem Løvaas Styreleder
Kari Agnor
Nicolay Corneliussen
Marianne Røed
Rannveig Kvifte Andresen
Thomas Dunker

Dato: 18.mars 2016

Møteinnkalling styremøte nr 3/16

Sted: Kveldroveien 4, Vinterbro
Dato: 31.mars 2016 kl. 17.00

Saksliste styremøte:

- 9/16 Ny bærekraftig renovasjonsløsning i 2017
- 10/16 Konseptvalg: Mobile gjenvinningsstasjoner med en sentral gjenvinningsstasjon, eller oppgradering av dagens tre gjenvinningsstasjoner
- 11/16 Tilbakeføring av overskytende driftstilskudd fra 2013 til eierkommunene
- 12/16 Låneopptak til vedtatte investeringer
- 13/16 Årsrapport 2015

Orienteringssaker:

- Trykkfeil i vedlegg 1 sak 4/16 Årsregnskap 2015
- Saker til representantskapet
- Budsjettarbeid for 2017
- Preliminær økonomisk Q1-2016 informasjon
- Prosess ny Selskapsavtale

Forfall meldes på tlf.: [05660](tel:05660)/post@folloren.no

Ildri Eidem Løvaas
Styreleder

9/16 Ny bærekraftig renovasjonsløsning i 2017

Vedlegg: 1/9/16	Beskrivelse av endringene de alternative renovasjonsløsningene får for abonnentene
Vedlegg: 2/9/16	Rammebetingelser bærekraftigrenovasjonsløsning hos husholdningene
Vedlegg: 3/9/16	Rapport Beskrivelse av alternative bærekraftige renovasjonsløsninger på husstands nivå
Vedlegg: 4/9/16	Rapport Økonomiske konsekvenser bærekraftig renovasjonsløsning
Vedlegg: 5/9/16	Rapport Østfoldforskning
Vedlegg: 6/9/16	Kvalitetssikring Mepex Notat - Kvalitetssikring beslutningsunderlag
Vedlegg: 7/9/16	Kvalitetssikring Mepex Rammebetingelser-kommentarer
Vedlegg: 8/9/16	Kvalitetssikring Mepex Alternative løsninger - kommentarer
Vedlegg: 9/9/16	Kvalitetssikring Mepex Økonomiske konsekvenser - kommentarer

Forslag til styrevedtak:

Styrets anbefaling til representantskapet i Follo Ren IKS:

Representantskapet godkjenner at Follo Ren IKS innfører kildesortering av mat i løpet av året 2017. Videre anbefaler representantskapet at Follo Ren IKS inngår avtale om sentralsortering av avfall med ROAF (Romerike Avfallsforedling) som har varighet på opptil syv år med mulighet for opsjon på forlengelser.

Saksutredning

Vurdering av de ulike renovasjonsløsningene

Follo Ren skal med fokus på innbyggere, bærekraft og økonomi sikre innbyggerne i våre eierkommuner et godt renovasjonssystem. Renovasjonssystemet skal utarbeides slik at det er enkelt å sortere avfallet riktig, slik at ressursene i avfallet kan benyttes som innsats i nye produkter, eller ivaretas slik at jordas kretsløp ikke forringes.

Renovasjonssystemet skal bygge opp under bærekraftig utvikling, som handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Vurderingen av de ulike renovasjonsløsningene er gjort ut fra følgende;

- Måloppnåelse ved valg av ny renovasjonsløsning med fokus på innbyggere og bærekraft
- De økonomiske konsekvensene ved valg av ny renovasjonsløsning

Måloppnåelse ved valg av ny renovasjonsløsning

Målsettingene med prosjektet for endring av renovasjonsløsning for Follo Ren IKS er lagt på tre ulike nivåer; samfunns mål, effektmål og resultatmål. I det nedenstående er de alternative renovasjonsløsningene vurdert opp mot de satte målene for innføring av ny renovasjonsløsning. Renovasjonsløsningene er vurdert i forhold til hvordan de bidrar til oppnåelsene av målene som er satt for prosjektet med poengsummer fra 1-5, der 1 er best. Scorene baseres på gitte

vurderingskriterier. Den totale scoren blir beregnet ut fra total poengsum delt på antall mål. Lavest poengsum gir best total måloppnåelse.

Samfunnsmål

Vurderingskriterier:

- Utsortert avfallsmengde som går til materialgjenvinning
- Sannsynligheten for å kunne oppnå nye krav til materialgjenvinning fra EU
- Overholdelse av dagens gjeldende regelverk
- Innbyggernes opplevelse av å bli gjenbrukere

Samfunnsmål	Alt 1;	Alt 2;	Alt 3;	Alt 4;
At renovasjonsløsningen sikrer at sortert avfall går tilbake i sitt kretsløp. Farlig avfall skal behandles på en slik måte at det ikke skader jordas kretsløp	2	4	4	3
At det er mulig å nå mål satt av internasjonale og nasjonale myndigheter	2	4	4	4
At renovasjonsløsningen er i tråd med gjeldende regelverk for avfallsområdet	1	1	1	1
At innbyggerne skal gå fra å være forbrukere til å være gjenbrukere av jordas ressurser	3	2	2	2
Samlet vurdering i forhold til måloppnåelse samfunnsmål	2	2,8	2,8	2,5

Ved vurdering av måloppnåelse på det første samfunnsmålet får ROAF 2, mens optisk sortering og to-kamret restavfallsbeholder får karakteren 4. Flerbeholder-systemet får karakteren 3. Bakgrunnen er at ROAF løsningen sikrer at mer avfall går tilbake til sitt kretsløp ved at vi får ut dobbelt så mye plastemballasje, og mer metall og papp/papir til materialgjenvinning. Erfaringsmessig får man ut noe mer mat til produksjon av biogass og gjødsel/jordprodukter hvis innbyggerne har en egen matavfallsbeholder og denne løsningen er derfor gitt karakteren 3.

Samfunnsmålet som omhandler hvorvidt det er mulig å nå de nye materialgjenvinningskravene fra EU er løsningen med ROAF den som gir størst sannsynlighet for å nå disse målene. ROAF får dermed karakteren 2, mens de øvrige løsningene får karakteren 4.

Alle de alternative løsningene er i tråd med gjeldende regelverk og får dermed 1 på måloppnåelse.

Det siste samfunnsmålet går på at vi jobber mot et samfunn som sikrer at våre innbyggere i større grad opplever at de er gjenbrukere og ikke bare forbrukere av jordas ressurser. ROAF løsningen får karakteren 3, mens øvrige løsninger får karakteren 2 på dette målet. Bakgrunnen for dette er at kildesortering av plastemballasje ved de tre øvrige løsningene trolig gir innbyggeren en større bevissthet med hensyn til hva de kaster av plastemballasje.

Samlet sett er det ROAF-løsningen som i størst grad bidrar til at Follo Ren når samfunnsmålene som er satt for prosjektet med en totalscore på 2.

Effektmålene

Vurderingskriterier:

- Avfallshåndteringen skal være lagt opp slik at det er enkelt å gjøre riktig når det gjelder sortering av avfallet både hjemme og på returpunkter
- Tiden som benyttes til håndteringen skal ikke øke og en skal minimere bruken av andre ressurser som vann/energi etc. I tillegg er innsatsen det krever å tilrettelegge for renovasjonssystemet i kjøkkenbenken og utomhus med i vurderingen
- Opplevelse av at innsatsen en gjør gir en miljøgevinst

Effektmål	Alt 1;	Alt 2;	Alt 3;	Alt 4;
Enkel og entydig kildesortering for innbyggerne	2	4	3	3
Ingen økning i tids- og ressursbruken på avfallsbehandlingen i hjemmet	1	3	4	5
Innbyggerne skal gjennom valgt løsning oppleve å forvalte jorda på en bærekraftig måte	2	2	2	2
Samlet vurdering i forhold til måloppnåelse effektmål	1,7	3	3	3,3

Det første effektmålet: enkel og entydig kildesortering for innbyggerne får score fra 2 (ROAF løsning) til 4 (optisk sorteringsløsning). Alle de 4 ulike løsningene krever at innbyggerne begynner å kildesortere matavfall i egne poser. En innføring av matavfallssortering vil kreve noe av alle innbyggerne våre. Erfaringene fra Oslo tyder imidlertid på at sortering i to ulike farger på poser for hhv matavfall og plastemballasje er forvirrende og mange benytter posene feil.

Effektmålet som går på ressursbruken den enkelte innbygger skal legge i avfallshåndteringen, gis ROAF score 1. Bakgrunnen er at innbyggerne ved denne løsningen bare skal legge plastemballasjen sammen med øvrig restavfall uten å måtte skylle og tørke som er påkrevd ved de øvrige løsningene. Flerbeholder-systemet får dårligst score fordi denne løsningen krever økt innsats fra innbyggerne for etablering og plassering av flere beholdere samt renhold av disse.

Ved hjelp av god kommunikasjon skal Follo Ren sørge for at uansett løsning vil innbyggerne oppleve at de forvalter jorda på en bærekraftig måte.

Samlet sett er det ROAF-løsningen som i størst grad bidrar til oppfyllelse av effektmålene satt for prosjektet.

Resultatmål

Vurderingskriterier:

- Sannsynligheten for å nå målet
- Sannsynligheten for å kunne oppnå nye krav til materialgjenvinning fra EU
- Sannsynligheten for å få kontrakter som overholder målet

Resultatmålene	Alt 1;	Alt 2;	Alt 3;	Alt 4;
En kretsløpsbasert avfallshåndtering som fører til reduksjon av restavfallsmengden per innbygger hentet hos husholdningene med 30 % i forhold til 2014-nivå, innen 2025	1	2	2	2
Materialgjenvinningen skal følge EUs og nasjonale myndigheters målsetting	1	2	2	2
Matavfallet skal kildesorteres og benyttes til produksjon av biogass og kompost	1	1	1	1
Samlet vurdering i forhold til måloppnåelse resultatmål	1	1,7	1,7	1,7

Alle løsninger utredet vil være et langt steg på vei til en mer bærekraftig renovasjonsløsning og oppnåelse av målene som er satt. ROAF-løsningen med sentralsortering av avfallet er den løsningen som vil ta oss lengst i ønsket retning, grunnet den høye mengden plastemballasje som går til materialgjenvinning samt at anlegget også sorterer ut feilkastet metall og papp/papir i tillegg. Det er bakgrunnen for at ROAF blir tildelt 1 og de andre løsningene 2 ved de to første resultatmålene.

Samlet sett er det sentralsortering ved ROAF som gir den beste måloppnåelsen med en total score på 1.

Økonomi

Det er foretatt en økonomisk beregning av alle de fire alternative renovasjonsløsningene på husstands nivå og hvordan de vil påvirke renovasjonsgebyret for den enkelte innbygger. Den økonomiske rapporten i sin helhet er vedlegg til saken.

Følgende renovasjonsløsninger/samarbeid er vurdert:

Sentralsortering av avfallet ved anlegget til ROAF (Romerike Avfallsforedling IKS), samarbeid med MOVAR IKS (Mosseregionens avfallsselskap) eller Oslo kommune Renovasjonsetaten om optisk sortering av avfallet, to-kamret restavfallsbeholder (restavfall og matavfall i samme beholder) og flerbeholder-system der hver avfallstype har sin beholder.

Resultatet av den økonomiske beregningen målt opp mot dagens renovasjonsløsning gir følgende økning for våre abonnenter i renovasjonsgebyret:

Renovasjonsløsning	Økning i renovasjonsgyret	Enhet
Sentralsortering med ROAF	195	Kr pr abonnent
Optisk sortering med MOVAR IKS	237	Kr pr abonnent
Optisk sortering med Oslo kommune Renovasjonsetaten	696	Kr pr abonnent
To-kamret restavfallsbeholder	272	Kr pr abonnent
Flerbeholder-system (tre eller fire beholdere utenfor huset)	204	Kr pr abonnent

Avdekkede økonomiske risiki er størst ved bygging av eget optisk sorteringsanlegg i samarbeide med MOVAR IKS.

Eksterne rapporter

Miljø og samfunnsøkonomisk rapport utarbeidet av Østfoldforskning

Rapporten konkluderer med at en endring av renovasjonsløsning vil medføre økte kostnader. I beregningene foretatt av Østfoldforskning kommer alternativ 4, flerbeholder konseptet rimeligst ut, mens alternativ 1; ROAF kommer ut som løsningen som gir de største utslippsreduksjonene.

Kvalitets- og risikovurdering av utarbeidede rapporter

Mepex Consult har foretatt kvalitetssikring av rapportene utarbeidet av Follo Ren IKS og endringene er lagt inn i de vedlagte rapportene. Notat på kvalitetssikringen ligger vedlagt saken.

Kommunikasjon

Uansett løsning vil det være et stort behov for informasjon til alle innbyggere. Det skal utarbeides en egen kommunikasjonsstrategi for å få til en vellykket implementering av ny bærekraftig renovasjonsløsning.

Informasjonen skal være forklarende både for valg av renovasjonsløsning, og praktisk rettet med tips og råd til hvordan man enklest og best kan finne gode løsninger i kjøkkenbenken. Informasjon om kildesortering må være repeterende slik at budskapet stadig blir frisket opp og fokus holdes oppe. Informasjonen må gå bredt ut for å nå innbyggere i alle aldersgrupper. Det skal utarbeides en egen brosjyre med god informasjon om valgt løsning, kildesortering og hvordan avfallet behandles videre. Denne skal deles ut til hver husstand sammen med kurv og grønne poser til matavfallssortering. Før oppstart av ny bærekraftig renovasjonsløsning skal kommende løsning presenteres via avisannonser, kinoreklame, internett og sosiale medier og kommunenes nettsider. I tillegg vil det bli arrangert informasjons-aktiviteter på skoler, kjøpesentre etc.

Anbefaling

Den mest bærekraftige renovasjonsløsningen både med hensyn til innbyggere og bærekraft er å innføre utsortering av matavfall i grønn pose som legges i restavfallsbeholderen, og at alt innhold i restavfallsbeholderen fra innbyggerne i Follo Ren leveres til sentralsorteringsanlegget til ROAF på Romerike. Denne løsningen utpeker seg ved at man ved sentralsortering får ut ca 35% mer plastemballasje til materialgjenvinning i forhold til at hver enkelt innbygger skal sortere ut plast hjemme i kjøkkenbenken. Løsningen er også godt tilpasset det vedtatte to-beholder systemet i våre eierkommuner og er den løsningen som vil innebære minst endring for våre innbyggere. I tillegg vil dagens system med gebyrdifferensiering kunne opprettholdes ved valg av denne løsningen.

Økonomisk sett kommer et samarbeid med ROAF best ut med en økning i renovasjonsgebyret per abonnent på kr 195,-.

Basert på de tre fokusområdene innbyggere, bærekraft og økonomi anbefaler Follo Ren IKS å gå for et samarbeid med ROAF IKS på sentralsortering av innholdet i restavfallsbeholderen.

Teknologien er i rask utvikling og anlegget til ROAF kan oppgraderes med flere elementer dersom dette er hensiktsmessig for å få ut mer ressurser til materialgjenvinning. Det er sågar mulig å utvide anlegget med en ettersortering av restavfallet for å få ut feilsortert matavfall. I Samarbeidsforum for avfallsselskaper i Oslo og Akershus er mulighetene for et regionalt ettersorteringsanlegg drøftet. Dette som et tiltak for å nå fremtidens materialgjenvinningskrav.

10/16 **Konseptvalg: Mobile gjenvinningsstasjoner med en sentral gjenvinningsstasjon, eller oppgradering av dagens tre gjenvinningsstasjoner**
Saken er unntatt offentlighet, jf.off.lova.§23. Unntak av omsyn til det offentlege sin forhandlingsposisjon m.m. første ledd.

Vedlegg: 1/10/16 Utredning «Konseptvalg: Mobile gjenvinningsstasjoner med en sentral gjenvinningsstasjon, eller oppgradering av dagens tre gjenvinningsstasjoner»

Forslag til styrevedtak:

Styret godkjenner etablering av mobile gjenvinningsstasjoner med en sentral gjenvinningsstasjon med administrasjonsbygg, kaldtlager for beholderlogistikk og mulig omlastestasjon. Styret godkjenner forslaget til kostnadsrammer og finansieringsformen med operasjonell leasing med forbehold om endelig godkjenning i styrende organer i Follo Ren IKS. Saken videresendes representantskapet.

Styrets anbefaling til representantskapet:

Representantskapet slutter seg til Follo Ren IKS sitt styrevedtak og ber rådmannsgruppen om å utarbeide sak til kommunestyrene før sommeren. Representanter for Follo Ren IKS inviteres til eierkommunestyrene for å informere.

11/16 **Tilbakeføring av overskytende driftstilskudd fra 2013 til eierkommunene**

Forslag til vedtak:

Det tilbakeføres overskytende driftstilskudd fra 2013 til eierkommunene, totalt kr 12 020 553. Dette fordeles etter eierandeler.

Saksutredning:

Etter endt 2013 hadde Follo Ren IKS et overskudd på kr 12 020 553.

Selskapet kan fremføre et overskudd fra selvkosttjenesten til et senere år, innenfor 3 – 5 års perspektiv. I praksis betyr dette at overskudd fra selvkostområdet må gå tilbake til innbyggerne i løpet av 3 – 5 år.

Selvkosttjenesten tar hensyn til tidsriktighet. Innbyggerne skal kun betale for tjenester de selv har nytte av, og dagens innbyggere skal ikke subsidiere bruken til fremtidige generasjoner.

Follo Ren IKS tilbakefører overskudd fra selvkostområdet to år etter at godkjent årsregnskap er avlagt. Dette er en praksis som er innarbeidet, og som sikrer Follo Ren IKS en forutsigbar likviditetssituasjon.

Det foreslås tilbakeføring av kr 12 020 553 til eierkommunene, fordelt etter eierandeler. Tilbakeføringen blir som i tabell under.

Kommune	Eierandeler	Tilbakeføring
Frogn	16,6	1 995 412
Nesodden	17,0	2 043 494
Oppegård	23,8	2 860 892
Ski	26,1	3 137 364
Ås	16,5	1 983 391
Sum	100	12 020 553

12/16 Låneopptak til tidligere vedtatte investeringer

- Vedlegg: 1/12/16 Protokoll og Økonomisk handlingsplan Follo Ren IKS 2012 – 2015 fra styremøte nr. 8/2011 sak 24. Gjelder innkjøp av avfallsbeholdere.
- Vedlegg: 2/12/16 Protokoll, Budsjett 2015 og økonomisk handlingsplan 2015 – 2018 Follo Ren IKS fra styremøte nr. 5/2014 sak 24. Gjelder innkjøp for nedgravde returpunkt.

Forslag til vedtak:

Det tas opp lån i 2016, på totalt kr 1 600 000, i forhold til vedtatte og gjennomførte investeringer i 2015. Lånesummer og løpetid er som følger:

Investering	Lånesum	Løpetid
Beholdere, innkjøp 2015	Kr 1 000 000	10 år
Nedgravde returpunkt, etablert i 2015	Kr 600 000	5 år

Saksutredning:

I 2015 ble det kjøpt inn avfallsbeholdere, og etablert nedgravde returpunkt på 4 steder i våre kommuner. Slike innkjøp er investeringer og skal finansieres ved opptak av lån.

I forhold til disse investeringene er det behov for å ta opp lån på til sammen kr 1 600 000 for gjennomførte investeringer i 2015.

Styret har tidligere vedtatt investeringer for kjøp av avfallsbeholdere for 2012, som angitt i vedlegg 1/12/16 Protokoll og Økonomisk handlingsplan Follo Ren IKS 2012 – 2015, fra styremøte nr. 8/2011 sak 24.

Den gang ble det vedtatt innkjøp av avfallsbeholdere for totalt kr 16 300 000.

I 2013 ble det tatt opp lån på kr 14 450 000.

I 2015 ble det tatt opp lån på kr 800 000 for innkjøp som gjaldt 2013 og 2014.

Nå i 2016 er det behov for opptak av lån på kr 1 000 000 til innkjøp av avfallsbeholdere for 2015.

Totalt utgjør dette investeringer for innkjøp av avfallsbeholdere på kr 16 250 000 som er innenfor rammen satt i 2012, på kr 16 300 000, i forbindelse med beholderutrulling.

Styret vedtok investeringer for nedgravde returpunkt angitt i vedlegg 2/12/16, Protokoll, Budsjett 2015 og økonomisk handlingsplan 2015 – 2018 Follo Ren IKS fra styremøte nr. 5/2014 sak 24.

I 2015 ble det etablert nedgravde returpunkter 4 steder i våre kommuner, til sammen utgjorde dette en investering på kr 600 000. Returpunktene ble etablert i Kråkstad, Drøbak og Oppegård.

Låneforpliktelser:

I Selskapsavtalens punkt 11.1 står det følgende:

Selskapets låneramme settes til kr 200 000 000,-.

Kr 170 000 000 er øremerket til realisering av Kretsløp Follo.

Selskapet kan bare ta opp lån til kapitalformål eller til konvertering av gammel gjeld.

Pr 01.01.16 har selskapet låneforpliktelser på totalt kr 36 823 320.

Dette fordeler seg mellom Follo Ren IKS driftsrelaterte investeringer og investeringer i forbindelse med Kretsløp Follo.

Beholderutrullingene som startet senhøsten 2011 var en del av Kretsløp Follo. Slik at de store innkjøpene av beholdere gjennom «utrullingsperioden» var en investering i Kretsløp Follo. Innkjøp og investering av beholdere i etterkant, vil være driftsrelatert investering.

Nedenfor er en detaljert tabell for låneforpliktelser pr 01.01.16, og med kommende forpliktelser i forhold til vedtak i denne styresak.

Ved inngåelse av nye lån vil forpliktelsen være kr 39 523 320.

Låneforpliktelser pr 01.01.16		Innenfor 30 mill, Follo Ren IKS drift	Innenfor 170 mill, Kretsløp Follo
Objekt	Lån inngått år	Gjenstående	Gjenstående
Maskiner	2007	670 000	
Beholdere	2013		11 560 000
Tomt Vestby	2013		24 593 320
Kommende forpliktelser			
Beholdere	2016	1 800 000	
Glasscontainere	2016	300 000	
Nedgravde returpunkt	2016	600 000	
Sum		3 370 000	36 153 320

13/16 Årsrapport 2015

Vedlegg 1 sak 13/16 Utkast til årsrapport 2015 for Follo Ren IKS

Forslag til vedtak:

Styret tar vedlagte årsrapport til orientering og overlater til administrasjonen og ferdiggjøre rapporten. Saken sendes til videre for endelig vedtak i representantskapet.

Saksopplysninger:

Årsmeldingen 2015 inneholder som tidligere år basisinformasjon om Follo Ren IKS, årsregnskapet for 2015, styrets årsberetning, revisors beretning, hovedaktiviteter i selskapet og statistikker med avfallsmengder osv.